

PANEL 2.

CoARA 3. és 4. vállalás

14:00 – 15:00

PANELBESZÉLGETÉS

CoARA 3. és 4. vállalás: Tudományometriai mutatók helyes használata;
Rangsorok mellőzése

MODERÁTOR: SOLYOSI KATALIN, YAE, ELTE

A PANELBESZÉLGETÉSEN RÉSZT VESZ:

- Hunyady László (MTA KMT)
- Holl András (MTA KIK)
- Lencsés Ákos (FKA)
- Tózsér József (DE)
- Zaránd Gergely (BME)
- Hartyányi Zsófia (HUN-REN)

Bevezető előadás

Tóth Ádám (Utrecht Egyetem)

A CoARA **harmadik** alapelve alapján a tudományos publikációkat elsősorban azok tartalma alapján kell megítélni, a közzétételük helyére vonatkozó számok, mint az impakt faktor vagy akár a SciMago rang használata nem ajánlott. Ezek ugyanis előző években az adott újságban mások által megjelentetett munkákra történt hivatkozásokból származtatott értékek, melyek nem állnak közvetlen összefüggésben az adott tudományos munka értékével.

Szintén javasolt felelősen használni a kvantitatív adatokat (pl. cikk szám, Hirsch-index) és inkább a minőségre, hatásra és összképre koncentrálni. Az újság impakt faktorok és rangsorolások elutasítása elindíthatja a tudományos publikálás szükséges reformjait is, hiszen a rangsorok kapcsán privilegizált vagy monopóliumi helyzetben lévő nagy kiadóknak ingyen dolgozó kutatói közösségnek így lehetősége nyílt változtatni a korábbi gyakorlatokon.

A közösségi és akár nyílt szerkesztés, bírálás, vagy a tudományos társaságok, egyetemek, kutatóintézetek által menedzselt ún. gyémánt nyílt hozzáférésű (diamond open access) folyóiratok csökkenthetnék a tudományos kiadás költségeit, és biztosíthatnák globális szinten a valódi egyenlő hozzáférést a tudományos eredményekhez. Vajon el tudunk szakadni az újság impakt faktoroktól és presztizstől?

PANEL 2.

CoARA 3. és 4. vállalás

14:00 – 15:00

PANELBESZÉLGETÉS

CoARA 3. és 4. vállalás: Tudománymetriai mutatók helyes használata;
Rangsorok mellőzése

MODERÁTOR: SOLYOSI KATALIN, YAE, ELTE

A PANELBESZÉLGETÉSEN RÉSZT VESZ:

- Hunyady László (MTA KMT)
- Holl András (MTA KIK)
- Lencsés Ákos (FKA)
- Tózsér József (DE)
- Zaránd Gergely (BME)
- Hartyányi Zsófia (HUN-REN)

Bevezető előadás

Tóth Ádám (Utrecht Egyetem)

A **negyedik** ajánlás arra vonatkozik, hogy az intézmények – egyetemek és kutatóintézetek – is kerüljék a különböző, sok esetben kereskedelmi társaságok és piaci szolgáltató cégek által meghatározott rangsorok fétisizálását. A sok esetben nem teljesen nyilvános vagy releváns kritériumoknak való megfelelés alapján az intézményi rangsorokból nyert mérőszámok nem alkalmasak az intézményben dolgozó kutatók és kutatásaik, vagy akár az egész szervezet tudományos értékelésére.

Továbbá nagy a kísértés, hogy az intézmény a presztizsnyereség vagy hallgatók bevonása érdekében manipulálni próbálja egyes mutatóit. Fontos lenne ezen a téren, hogy az egyetemek visszanyerjék autonómiájukat a saját kutatásértékelési gyakorlataikban, és ne kelljen sok esetben akár önkényesen változtatott külső tényezőkhöz igazodniuk. A rangsorok elhagyása ugyanakkor némi rizikót is hordozhat magában, így sok intézmény ragaszkodik ezekhez.

A CoARA-t a 24, kutatás tekintetében kiváló angol egyetemet tömörítő Russel csoport egyes képviselői „parasztfelkelésnek” nevezik, utalva arra, hogy azon intézmények javasolják az egyetemi rangsorok eltörlését, amelyek ezeken nem, vagy csak nagyon rossz helyen szerepelnek. Ebből a szempontból különösen fontos, hogy néhány kiemelkedő európai egyetem (az Utrecht Egyetem és a Zürichi Egyetem) is úgy döntött, hogy szakít az egyetemi rangsorokkal.

De vajon hogyan reagálhat erre a hazai kutatói és intézményvezetői közösség, amikor fontos elvárás a hazai felsőoktatási intézmények nemzetközi rangsorokban történő előrelépése? A beszélgetésben ezen kérdéseket fogjuk körüljárni a résztvevőkkel, akik kutatói, tudományértékelői, tudománymetriai és intézményvezetői szempontból fogják megközelíteni a fenti összetett kérdéseket.